

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő: Rudnyánszky Gyula	Kiadó laptulajdonos: László József.	Egyesszám ára 4 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Helyben: Negyedévre . . .	8 korona.			
Egészévre	12 "			
Vidékre Negyedévre . . .	5 "			
Egészévre	20 "			

Felhívás.

A III. kerület szabadelvű pártjának Kossuth és Varga utcai választmánya a **mai napon (szerdán) délután 5 órakor**

értekezletet

tart a Frohner szálló nagytermében. Fölkérjük ennél fogva a t. párttagokat, hogy az értekezleten minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Az elnökség.

ROSTA.

Az önzetlenség, az önfeláldozás, a vértanui áldozatkészség angyala, mestere, földi képmása Polonyi Géza.

Nem tudták ezt eddig? Lehetetlen!

Nem akarják elhinni? Ugyan kérem!

Tessék csak meggondolni, hogy Polonyi Kézdivásárhelynek volt képviselője. De ott nem lépett fel, mert neki az ország első kerülete kellett — vagy semmi. Ezt pedig átadta Andrassy Gyulának. Ekkor aranytálon felvitték neki Szoboszlót. Vissza! kiáltá Géza, a hős, legyen Szoboszló Kovács Gyuláé!

És mindez a nagylelkűség miatt?

Felel rá ő maga: mert neki most csak egy hivatása van, — *ki kell a parlamentből buktatnia Tisza Istvánt.*

*

Ismerik nemde azokat a tréfás képeket, melyek alá az vagyon írva, hogy: hol a macska?

Csak egy pillantást kell vetni a képecskére s a gyerek is megtalálja rajta a macskát.

De egy élelmes kecske (facér szabólegény) most arra kért szabadalmat, hogy az ő képein lehetetlen megtalálni, hol a macska?

Ő ugyanis képben és írásban összeállította a választó kerületeket és képei alá azt írta, hogy: Hol a nemzeti párt?

A meglepő eredmény pedig az, hogy a nemzeti párt nincs sehhol.

Ne tessék mosolyogni. Tudjuk, hogy a nemzeti párt beleolvadt a 48-as pártba. Azután pedig kiléptek a volt kerületeikbe és keresték a választóikat. De a nemzeti párt egyszerűen eltűnt a föld színéről. Már most hát ki választja meg őket 48-as követekké?

Ezeknek a földönfutóknak csinálta az élelmes kecske a legujabb tréfás találós képet. Tessék meglelni: hol a nemzeti párt?

*

Kérem, ma ne politizáljunk többet. Majd holnap!

Gyakran hallja ezt az ember mostanában, mikor éjfél utáni óra. Másnap aztán kezdődik elől az egyetlen beszéd tárgy, mely körül most Magyarország tíz millió nyelve forog.

Eszembe jut erről az egyszeri kártyás. Vesztett az alsósban. Üldözte a bal szerencse. Minden kasszáját elveszítette. S ráadásul a két másik játékos folyvást nevetett és viccelt. A vesztés végre a türelmét is elvesztette. Fölugrott, földhöz vágta a kártyát.

— Alávaló hitvány gazember legyek, ha még egyszer az életben kártyát veszek a kezembe! — kiáltotta dühtől rekedten.

Aztán leült és lágy fuvolahangon szólott:

— No, ki oszt?

Mi is az a szólásszabadság?

— jan. 11.

Hogyan ítéljen a magyar nép? Ez a címe egy nemzeti szín borítéku füzetnek, melyben zamatos, népies nyelven írt beszélgetések vannak a képviselőházi háborúságról. Kövér Péter gazda, a ki minden politikai lében kanál, éppen egy ellenzéki népgyűlésről jövet betoppan a higgadt, nagy eszű Nagy András uramhoz. Azt mondja a népgyűlésen hallottak után, hogy most már csakugyan semmit se tud. Hat este beszélget együtt a két választó arról, hogy mit beszélnek a népgyűléseken, meg aztán az erőszakról, a szólásszabadságról, az obstrukció diadalairól, az ellenzék rombolásáról és szövetkezéséről, a mely olyan, mint ha lovat meg tehenet fognak egy szekérbe. Végül aztán Nagy András uram talpraesetten meggyőzi az elbusult Kövér Pétert. Ebből az okos füzetkéből való az alább következő beszélgetés, mely arról traktál, hogy *mi is az a szólásszabadság?*

*

Második este az öregebbik kezdte a szót, Nagy András uram:

— Hogy a szólásszabadságot gyilkolják, — ugy-e azt mondták a népgyűlésen?

— Azt mondták, bólint rá a másik.

— Baj volna. De nem egészen hiszem. Mít érne az, ha az országában elveszik a szólásszabadságot, de az országban szerte meghagyják? Akkor mégis csak elmondódik, ami elmondandó. Mégis csak meghallja az, akinek szól: a király, a kormány, a nemzet. Aki azt akarja, hogy csönd legyen, nem vágja ki mindjárt a nyelveket. Csak elfújja a gyertyát, vagy félrevereti a harangokat. A sötétben mindenki elhallgat, meg a nagyobb lármában is. Ha egyszer azt hallja szomszéduram, — adja Isten, sohase hallja, — hogy megszorítják a sajtót, eltiltják a gyülekezést, megvizsgálják a postát, — akkor sirassa ki-

gyelmed a szólásszabadságot. Mert akkor be se tiltják, még se lesz meg...

— De ha nem beszélhetnek az ellenzéki követek, mégis csak hijja van a szólásszabadságnak.

— Ne féltse, nincs hijja. Beszélhetnek, amennyi csak kifer belőlük. Csakhogy nem annyit, hogy a sok beszéd közt elmaradjon a cselekedet. Mint a sok bába közt a gyerek. Mire való az országháza? Hogy határozzon, törvényt szabjon, rendet teremtsen. A beszéd csak arra való, hogy segítsen a határozathoz. Mint ahogy a kutya kell a vadászathoz. Nem arra, hogy megölje a vadat, csak arra, hogy fölhajtsa. Meghányni-vetni, a jó helyett jobbat keresni, — arra való a beszéd. De amikor ugy elszaporodik, hogy elmarad miatta a határozat, akkor a beszéd nagyobb baj mint a némaság. Ezer kutyával aki hajt, egy nyulat se fog löni. Ha egy csöpp eső sincsen, nem hajt ki a vetés, de ha örökösen esik, elrothad. S aratni nem lehet se így, se úgy...

— Az obstrukciót érti kigyelmed. Amit már négy kormányon keresztül, négy esztendeje csinálnak az országában?

— Azt értem. Ugy vagyok velem, mint a husángos emberrel. Ha fényes nappal, csöndben és békességben nehéz löcsöt kap föl valaki, egyszeribe tudom, hogy rosszban tör a fejét. De amikor farkas ólalkodik a kertek alatt, minden okos ember dorong után nyul... Ne lett volna obstrukció, meg újra obstrukció, meg mindig obstrukció, — érteném az ellenzék haragját és magam is leszidnám a kormányt. De akkor ki nyul t volna a husánghoz?...

— Azt hiszi hát, András gazda, hogy obstrukció csinálta az egészet?

— Azt. Meg ha már épen a szólásszabadságról beszélünk, mondok még egyet-mást róla. Igazi szólásszabadság nem volt nálunk az országában talán soha. Mint a pipogya ember és a sárkány asszony, ugy élt mindig a kormánypárt meg az ellenzék. Az ember dolgozott, keresett, törte magát, az asszony meg kelepelt napokig. Hát szólásszabadság az, ha mindig csak az ellenzék beszél?

— Van amazoknak is szájuk, mért nem tájták ki.

— Majd az asszonytól kérdezze meg odahaza. S ugyan mit érne, ha amazok is egyre beszélnek? Több lenne a szó. Még több volna a beszéd és még kevesebb a cselekedet.

— De azért szépet beszél az ellenzék. Hazafiast, magyart, igaz beszédet-

— Nem mindég. De mondjuk, hogy mindég szépet beszél és jót, meg hazafiast. De azért tán mégse kéne százszor elmondani ugyanazt, ha szép is. Egy csöppet se lesz szebb vele. Inkább utálatos lesz. Aki minden vasárnap imádkozik, jámbor ember, de aki egyebet se csinál, csak imádkozik bolond ember. Pedig odafönn a képviselő urak közt több a káromkodás, mint az imádság.

— Hm, hm. Alighanem úgy van.

— Ne féltse tehát a szólásszabadságot. Eddig beteg volt, most meggyógyul. Eddig féltetni kellett, most megnyughatunk benne. A ló is nehezebben fordítja árokba a szekeret, ha rövidebbre fogom a kantárszárát... Amíg ezer beszédben hangosan féltik a szólásszabadságot, addig megvan a szólásszabadság. Ha nem is több, de nem is kevesebb a kelletténél...

Választások előtt.

Saját tudósítónktól.

Budapest, január 10.

A főváros csupa zászló meg plakát. Csupán a VII-ik meg a VIII-ik kerület esőn des. Az utóbbi kerületben, a József-városban Berzeviczy Albert dr. közoktatásügyi miniszter a jelölt. Komoly konkurrensé nincs és pozíciója verhetetlen. A VII-ik kerületben az Erzsébet-városban Morzsányi Károlyt léptette fel a szabadelyűpárt. Itt a függetlenségi párt is jelöl, de százötven voksnál többre nem számíthat. Lomhán indul a mozgalom a Lipótvárosban is. De nem is szükséges, hogy Sándor Pál pártja erőltesse magát, mert az újpárt jelöltje többet száz szavazatnál alig kap. És ha igaz az, hogy O-Budán Polonyi Géza lép fel, akkor Vészi József mandátuma biztosítottnak tekinthető. A másik két budai kerületet Falk Miksa dr. és Nyiri Sándor honvédelmi miniszter kapja.

Hock János bukása Kőbányán Plósz Sándor igazságügyminiszterrel biztos. Ezek szerint küzdelem csak a II-ik kerületben és IV-ik kerületben várható.

A kormánypártiak azonban biztosra veszik mind a két kerületben a győzelmet. Az ellenzék tehát a fővárosban magában két kerületet vesz; a második kerület régente is kormánypárti volt.

* * *

Nagy mozgalmat keltett az ellenzéki táborban Komjáthy Béla és Barta Ödön nyilatkozata a koalíció ellen, annál inkább is, mert a Kossuth-párton egész sereg olyan ember van, a ki a koalíció ellen a legnagyobb ellenszeggel viseltetik. Így aztán könnyen esik majd meg, hogy a koalíció nyomában a Ház összeülésekor szerte megy, de baj támad a delegáció kérdésében is. Apponyiék és Szederkényiék, a kik a Kossuth-pártba olvadtak bele hivei a delegációnak, a Kossuth-párt zöme azonban ellene van a delegációba való bevonulásnak. És különösen Kossuth Ferenc az, a ki ebben a kérdésben intrentikus álláspontban van. E körül a kérdés körül tehát szintén nagy harcok támadnak majd.

A koalíció dolgában a vidéken is támadtak ellentétek, így többek között Érsekújváron, a hol az ellenzék egyik része a függetlenségi Barabás Bélát, a másik része a néppárti Kovács Pált akarta. Végre is Kovács Pál mellett döntöttek, a függetlenségi választók azonban tartózkodni fognak a választásoktól. Ilyen jelenségek mutatkoznak Zalamegyében is, de másutt sem hiányzanak. Hogy vajjon a szövetszertett ellenzék vezérbizottságának sikerül-e ezeket az ellentéteket kiegyenlíteni nagy kérdés az olyan kérdés, a mely döntő sulylyal bír a választásoknál és jó sereg kerület elvesztésével járhat.

Választási mozgalmak.

Debrecen III. kerületében ellenzéki jelölés volt tegnap. Lassan gyülekeztek a hivek a Bika disztermébe. Pedig nem is egy akolból terelődtek össze. A képviselő-jelölő gyűlést ugyanis két ellenzéki párttervezet előzte meg. Az egyiket a függetlenségi 48-asok tartották, a kik a legutolsó választás alkalmával 590-en szavaztak Varga Lajosra. A másikat az újpárti tábor lobogója alatt hirdették. Egybe is sereglett a lobogó alá vagy harminc nemes. Harminc nemes Bikába tart, mind egyesülni kész. Mivel pedig a természetes dolog az volna, hogy a kicsit nyelje el a nagy, a kicsi simuljon a nagyhoz, világos, hogy az ellenzék mint szervezetet a természetellenes módzatot választotta és a számosabb 48-as párt olvadt bele a kised 67-es új pártba. Így lett a III. kerületben a szövetszertett ellenzék egyhangulag kikiáltott jelöltje Szabó Kálmán nagykereskedő, a debreceni kereskedelmi és iparkamara elnöke Varga Lajos, Dobieckinek a multban 48-as párti ellenjelöltje kézzel-lábbal, szóval-lendülettel tiltakozott ugyan az egyesülés ellen, tiltakozott a 48-as elvek vásárra vivése ellen. De nem hallgattak rá. Így aztán a nyilvános gyűlésen már se szó se tartomány, Márton Imre elmondott egy pár szójátékot, Thaly Kálmán visszaemlékezett a kuruc háborúra, Szabó Kálmán elmondta programbeszédét és végül a harmadik Kálmán, dr. Körösi éltette Debrecen város három ellenzéki képviselőjelöltjét. Szabó Kálmán régióta lelkes, rajongó hive az önálló vámterületnek, a hadsereg reformjáról pedig kijelentette, hogy ha magyar lenne a vezényszó, akkor legalább magyar emberek kezében lenne a kard! Azonban a szépen szóló politikai programbeszéd minden reális sikerét lerontja a kegyetlen, rideg statisztika.

A III. kerület Kossuth- és Varga-utcai választóinak száma összesen 1856. A mult választáskor végső erőfeszítéssel leszavazott 590 függetlenségi. Ha ez most egytől egyig kötélnek áll (a mit mi elhiszünk, de Varga Lajos nem akar elhinni!) és leszavaz a 67-es Szabó Kálmánra s gyarapítja a szavazók számát a 30 Bánffy-párti, akinél több

A költészet.

A költészet mesés aranymező,
Melyet valódi költők lelke sző;
De jön a kontár — szemtelen, merész —
S az ég csodáján — végiglelepsz.

R. Gy.

Könnyek.

Könny ül a szemedben, bánatos az arcod,
Látom a lelkesen végigduló harcot;
S bár veled szenvedek, megnyugszom leg-
[ottan:]
Hol könnyek peregnek, a vigasz is ott van!

De jöhet oly idő — óh, bár sohse jönne —
Mikor már nem hull szemeidnek könnye:
Néma fájdalomában szived alig dobban:
— Az el nem sirt könnyek égetnek leg-
[jobban:]

D. Kornai Margit.

A megszokásnak rabja lettem.

Ismeretlen költemény.

A megszokásnak rabja lettem,
Belőlem a lélek kihalt.
Elmulik az élet felettem,
Közömbösen, némán, meredten
Nézek lágy szellőt s vad vihart.

A szellő csókja leng a rózsán —
S szemembe köny már nem ragyog;
Ledönti a tölgyet az orkán —
S már nem tudok kacagni sorsán,
Egykedvű, fásult maradok.

Reviczky Gyula.

Emlékezés Jókaira.

Irta: ÁBRÁNYI EMIL.

A gazdagság keveseknek jut osztályrészül. Kevesen díszíthetik föl magukat pompával, kevesen büszkélkedhetnek a nagy vagyon ékességeivel. De Jókai mindnyájunk gazdagsága. Megosztozunk rajta mindannyian, a kik magyarok vagyunk. A legszegényebb polgár éppen úgy a magáénak mondhatja, mint a százezer holdas földesúr. És mikor mi magyarok megosztozunk Jókain: még Európának, az egész világnak is juttathatunk belőle.

Minden emberi nagyság közt legszilárdabb, legmaradandóbb az íróé, mert legfüggetlenebb az időtől.

A bölcs törvényhozó nagy alkotásokban századokra biztosítja népe fönnmaradását, de dicsősége csak addig tart, a míg az állam élő szervezete funkcionál, a míg nemzete át nem alakul, vagy meg nem semmisül. Ha elvész az állam — és hány vészelt el külső rázkódások földrengéseitől, vagy belső hanyatlás lassu sorvadásától! — az államférfi nagysága is halottá válik, — pusztá emlékjellé az idők országútján; s ez az emlékjel sokszor meg sem érthető a történetírók magyarázata nélkül.

Periklesz államfenntartó működése Athén romjai alatt véget ért. Nem tudnánk semmit róla és az egész elpusztult Hellásról, ha ez az elveszett világ a valódinál sokkal maradandóbb formában nem ragyogna felénk a hellén írók és költők halhatatlan alkotásaiból.

Augustus Cézár világ ura volt, míg Horác csak egy kis tiburi házat mondhatott a magáénak és Virgil néhány holdnyi szán-

tóföldecskét a roppant római birodalomból. És mi maradt fönn Augustus Cézáról, a világ fejedelméből? Egy név maradt fönn, mindössze csak egy név. Elenyészett a hatalmas imperátor, elenyészett a római birodalom. De egyetlen egy betűje sem vészett el Horácnak és Virgilusnak. Horác és Virgil könyveiben tovább él az egész megsemmisült római világ. A hódító fegyverek éree mind oda van, de a költők könnyű ritmusain nem győzött az idő.

Időhöz, térhez van kötve a képzőművészet minden remeklése. A szobrász, a festő létrehozza mesterműveit, de minden mestermű csak egy-egy eredeti példányban marad fönn; a többi gyöngébb másolat, vagy halvány sokszorosítás. Ha elvész, vagy megcsönkul a remek eredeti: a másolatok többé nem adnak teljes fogalmat a tönkrement munka nagyszerűségéről. A zeneköltő jobb helyzetben van, mert másolatok útján a maga egészében terjesztheti partitúráját, de ha nincsennek előadók, ha nincs orkeszter: partitúrája élettelen, hangtalan tömegként heverhet a polcon.

Csak az író könyve megy át milliók birtokába hiány nélkül és élvezéséhez nem kell más, csak az olvasó két szeme. A kis, egyszerű betűk kunyhóba és palotába egyformán elviszik a lángész tökéletességét. A dugdugdag nábob sem kap többet Homérból és Shakesperaból, mint a szegény diák, aki nyomorult mécs világánál gyönyörködik az írói lángelme örök világosságában.

A nagy író sugárzása ezért hat legmesszebbre és ezért nem foghat ki rajta a mulandóság. A betűk száz meg százezer apró koboldjai kisiklanak hatalmából. Ha írók, költők elvesztekne vélt műveiből csak egy példány marad fönn és ezt idővel meg-

se égen se palláson nincsen, — akkor Dobiecki Sándor a szabadelvűpárt jelöltje s volt képviselője a III. kerületben ezuttal 300 szótöbbséggel fog győzni.

A debreceni II. kerület szabadelvű párti jelöltje Münnich Aurél a jövő héten érkezik Debrecenbe és megtarja programbeszédét. A szabadelvű párt ebben a kerületben annyira megerősödött, hogy régi zászlajával minden valószínűség szerint győzni fog, visszahódítja a kerületet, melynek oly kiváló, áldott emlékü szabadelvűpárti képviselői voltak.

A paksi választókerület függetlenségi jelöltje Szluha István. A lapoknak az a híre, hogy a kerület szabadelvű jelöltje Ragályi vagy Simontsits, nem felel meg a valószínűségnek.

Esztergomban Frey Ferenc eddigi képviselőt újra jelölték. Frey a jelölést elfogadta. Az egyesült ellenzék jelöltje Kmetty Károly egyetemi tanár.

A pécskai kerület jelöltjéül Darányi Ignácot kiáltották ki. Herczeg Ferenc szabadelvű párti ellen.

Letenyén Szüllő Géza dr. volt néppárti képviselőt a néppárt újra jelölte.

A magyar-kanizsai választókerület szabadelvű pártja Katona Sándor elnöklésével alakuló gyűlést tartott, a melyről Buday Pál dr. képviselőjelöltet táviratilag üdvözölte.

A vaáli kerületben Pátkay Béla dr. fővárosi ügyvédet jelölik szabadelvű párti programmal. Függetlenségi párti ellenjelöltje Gyapay Pál földbirtokos.

A osákvári kerületben Horváth Gyula dr. függetlenségi programmal lép föl; ellenjelöltje még nincs.

A sárkereszturi kerület újra Madarász Józsefet jelöli képviselőnek.

Tiszaházán Dókus Ernőt jelöli a szabadelvű párt. Ellene Uray Imre lép föl.

Török-Becsén a szabadelvűpárt Gallovich Jenőt, a D. M. K. E. főtitkárát jelöli. Ellenjelöltjei Pavlovics Ljubomir és Popovics György nemzetiségiek.

A dunavecsei kerület szabadelvűpárti

Ráday Gedeont kiáltotta ki képviselőjelöltnek, a miről a miniszterelnököt táviratban értesítették.

A dunapataji kerületbe Krasznay Ferenc dr.-t, a kerület eddigi képviselőjét kérték föl a jelöltség elfogadására, függetlenségi és 48-as programmal.

A zilahi szabadelvűpárt Tagányi Sándort jelölte.

A garbóc-bogdányi kerület volt képviselője, Hammersberg László január 10-én délelőtt Zsadányban mond beszámolót.

A homoród-oklándi kerületben Heltai Ferencel szemben új-párti programmal Balázsy Sándor nagybirtokos lépett föl.

A lugosi kerület szabadelvűpártja Patyánszky Eleket jelölte. A románok, hír szerint, Popovics esperest akarják fölléptetni.

A losonczi kerület szabadelvű pártja Rohonyi Gyulát jelölte.

A nagybittsei kerület szabadelvűpárti jelöltje Gajári Géza.

Abruhányza szabadelvűpárti jelöltje Rosenberg Gyula.

A dobrai kerület szabadelvűpártja Cs. Lázár Lászlót jelölte.

A vajdahunyadi kerület szabadelvűpárti jelöltje Török Béla dévai főszolgabíró.

Nagyvárad város szabadelvűpártja egyhangú lelkesedéssel jelölte Hlatka Endrét, a párt volt elnökét. Az ellenzéknek még nincs jelöltje.

Az iglói kerület újból jelölte Münnich Aurélt, a ki most járja be a kerület községeit és mindenütt megtartja programbeszédét.

A békéscsabai szabadelvűpárt Zsilinszky Mihály államtitkárt jelölte.

A páncsovai városi szabadelvűpárt képviselőjelöltje br. Dániel Ernő.

A zsolnai kerületben Rudnay István a szabadelvűpárti jelölt.

A zilahi kerület szabadelvűpártja dr. Tagányi Sándor ügyvédet kiáltotta ki jelöltjéül.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter szerdán délelőtt Szatmárra utazik, a hol esütörtökön beszámolót, illetve programbeszédét mond.

Vasárnap, e hó 15-én a kereskedelemügyi miniszter a fővárosi VI. kerület választói előtt tartja meg programbeszédét.

Marosujvárott az egyesült ellenzék Gazda Kálmán nagyenyedi ügyvédet jelölte. A szabadelvűpárt gróf Bethlen Sándort lépteti fel.

Kassán az ellenzék jelöltje, gróf Hadik Béla hétfőn mondja el a programbeszédjét. A szocialisták Bokányi Dezsőt jelölték.

Csornán Rakowszky Istvánnal szemben gróf Széchenyi Jenő sebési földbirtokos, a győri püspök fivére lép fel szabadelvű programmal.

Törökszentmiklóson dr. Somogyi Aladár budapesti ügyvéd lép fel Kossuth-párti programmal a kormánypárti Borbély György szemben.

A somorjai kerületnek e hónap 12-én lesz a jelölt ülése, melyen gróf Apponyi Albert is résztvesz. Az ellenzék ismét Sággy Gyulát kandidálja.

A monori kerületben függetlenségi programmal Katona Gyula nagybirtokos lép fel.

A gödöllői kerület ma táviratban értesítette a vezérőlbizottságot, hogy dr. Héderváry Lehel jelölte függetlenségi programmal.

A szirmabessenyői kerületben a függetlenségi párti dr. Kőszegi Armand a jelölt.

A galgóczi kerület ellenzéki jelöltje dr. Mérey Lajos.

A rumi kerületben a néppárti Buzáth Ferencnek eddig nincs ellenjelöltje.

A kisvárdai kerületben a függetlenségi párt Hrabovszky Guido ügyvédet jelölte.

Az ugrai kerületben a szövetkezett ellenzék vezérőlbizottsága Loránt Dezsőt lépteti fel ellenzéki programmal.

A dunavecsei kerületben gróf Benyovszky Sándort jelölték.

Privigyén Brestyenszky néppárti jelölt lépett fel.

A szolnoki függetlenségi párt jelöltje dr. Nagy Emil budapesti ügyvéd.

A kecskeméti ellenzék a felső kerületben Szappanos Istvánt, az alsó kerületben pedig Ugron Gábort lépteti fel.

Szombathelyen az ellenzék Günther Antalt jelölte.

Sárváron Mesterházy Gedeon földbirtokos az ellenzéki jelölt.

Körmenden Lukács Gyula lépett föl függetlenségi programmal.

Az egri ellenzék Szederkényi Nándort léptette újra fel.

A pozsonyi egyesült ellenzék Andrassy Gyulát akarta felléptetni, de a jelöltséget nem fogadta el, gróf Zichy Józsefet ajánlotta.

A kőszegi ellenzék jelöltje Lachne Hugó, az Arad megyei Gazdasági Egyesület igazgatója lesz.

A csikkarcfalvai kerületben dr. György Miklóst jelölték újpárti programmal.

A köbölkúti kerületben az egyesült ellenzék gróf Hadik Sándort jelölte.

A galántai kerületben az egyesült ellenzék gróf Esterházy Mihályt jelölte.

Facseten az újpárt Rosenfeld Henrik bicskei nagybirtokost léptette fel.

A ráckevei kerület függetlenségi pártja újból Hegedüs Károlyt jelölte.

Keszthelyen a disszidensek gróf Batthyányi József zalacsánki földbirtokost jelölték.

Nyiregyházán dr. Meskó László függetlenségi párti lépett föl.

A nyirbátori kerületben a függetlenségi párt Genesy Albertet szándékozik fölkérni.

A bogdányi kerületben dr. Horváth József függetlenségit jelölték.

A monori kerületben függetlenségi programmal Katona Gyula földbirtokos lép fel.

A kovásznai kerületben dr. Sebess Dénest léptette fel az ellenzék.

Balassagyarmaton gróf Zichy Vladimir lép fel függetlenségi programmal.

találják: ez az egy könyv hamarosan millió új példányt szül. A legkisebb, leghívebb formájú könyvecskében benne van az egész Iliász és ez a parányi jószág kényelmesen elfér egy koldus zsebében. Ha pedig az Iliász megmarad: megmaradt az egész klasszikus Görögország. Ebből a kis kötetből fölépíthetjük Hellászt, életre kelthetjük a régi görög nemzetet.

Nekünk Jókai már száznál több kötetet hagyott örökségül, — valóságos légiót. Ez a légió diadalmasan fog harsolni Magyarországot, amikor bölcsék, államférfiak, népszerű politikusok egész nemzedékei már régesrég a feledés homályába tűntek el.

Ha ebből a száznál több kötetből csak egy maradna fenn, ebből Jókai tündöklő zsenijét megértené az utókor. És ha nemzetünket eltemetné az idő — ami soha be nem következék! — eltemetné, mint a Sahara homokja a piramisokat; ez a kötet a magyar faj fényes sajtóságainak, a magyar szellem erejének és pompájának örök hirdetője maradna. Petőfi és Arany verseiből, Jókai prózájából rekonstruálni lehetne a magyar nemzetet.

Nézzünk hát szeretettel Jókai megdöcölő alakjára, mert senki sem szeretett bennünket jobban, mint Jókai Mór, aki nekünk szentelte egész életét és elárasztotta szívünkkel-lelkünkkel a poézis legszebb ajándékaival.

Fojsuk el magunkban a divatos gunyolódást, a kicsinyes lelkek hiu dölyfét és ne szégyeljünk lelkesedni érte, aki hatvan esztendeig lelkesedett a haza és az emberiség ideáljaiért.

Nincs nagyobb erő a gyermeki kegyeletnél. Ez elnyom minden rossz indulatot, hallgatást parancsol minden maliciának.

Miért ne vallanám be, hogy bennem ez a gyermeki kegyelet él Jókai Mór iránt? Hálás vagyok iránta a Szigetvári vértanúk fenséges páthoszáért. Hálás vagyok az új földesurért, akinek a humora olyan üdítő hatással volt a megsebesült nemzetre, mint a gyógyító balzsam. Hálás vagyok Kárpáti Zoltánért, akiben ideállt testesült mindaz, ami a magyar fajban nemes, vonzó, hősiesség, lovagias, tiszteletreméltó. Hálás vagyok azért a tömördek magyarországi és erdélyi hősalak rajzáért, akinek a történetből az elnyomás kétségbeejtő idejében erőt, hitet lelkesedést merítettünk a jövődök számára.

Jertek és valljuk mindnyájan: sohasem tudnók kellőképp meghálálni azt a tömértelen gyönyörűséget, amit ő okozott nekünk a maga irásával... a maga ragyogó romantikájának bűbájos világával, a maga nagylelkű hőseivel, akiket utánozni való példakul állítottunk magunk elé... a maga csodálatosan édes humorával és elragadó nemzeti érzésével... multaknak azzal a poétikus föltámasztásával és a mesemondásnak azzal a zsenijével, amihez fogható nincs a világon!...

Jertek mindnyájan, akiknek szívet és hangot adott a gondviselés, — álljunk karba és énekeljünk. Énekeljük a mi napunk dicsőségét, akinek a leáldozása csupa hajnal volt, — akinek az öregsége többet ért, mint a mi fiatalságunk!

Hogy mennyi szenny és sár van a földön, azt eléggé megtanultuk másoktól. Jókai arra tanított meg, hogy az életben mennyi a szépség!

Ezért legyünk iránta hálásak a végső leheltünkig!

A csurgói ellenzék jelöltje báró Inkei József.

A homonnai kerületben gróf Andrássy Sándor megválasztását bizonyosra veszik.

A királyhelmecezi kerületben függetlenségi programmal Metzner Béla lép fel.

Kaposvárrott a szövetkezett ellenzék Thaly Lászlót jelölte függetlenségi programmal képviselőnek.

Elesden gróf Zichy Rezsőt jelölték függetlenségi programmal.

TOLLHEGYEN.

M. Sz.

Tetszik ugy-e bár tudni, mit jelent ez a két betű? Ilyenkor ujesztendő táján a törpe talyigás is tudja, hogy micsoda az a M. Sz.? Hiszen öles betűkkel hirdetik a falakon, a vasoszlopokon és az Ujságokban. Mert hát ilyenkor járja az aláírási felhívás, a belépés.

Debrecenben eddig négy ilyen cég működött, m. sz. A kölcsönös, a polgári, a korona és a hajdumegyei szerepelt mint szövetkezet.

Legujabban ezeknek az ismert, szolid és megbízható szövetkezeteknek veszedelmes versenytársuk akadt. Az új cég neve: Az ellenzék mint szövetkezet.

Ez a legujabb sütetű m. sz. Budapesten székel, a hol főrésztvényesei vezérlő bizottság néven működnek. A vidéken azonban egyre-másra állítja ez a nagyhangú m. sz. a sokat ígérő (de semmit sem adó!) fiókokat. A gründolás nem jár mindenütt egyforma szerencsével. Néhol a megalakulást nyomban követi felszámolás. Másutt a szövetkezet össze nem illő elemei a legelső osztozkodás alkalmával hajba kapnak. Bánffy Dezső, Rakovszky István, Kossuth Ferenc, Molnár János, Polonyi Géza vezérigazgatók rövid pár nap alatt szomorú tapasztalatokat szerezhettek erről. De azért hiszékeny kisemberek még mindig akadnak, a kik kiváltják a m. sz. könyvecskét és beteszik elveiket, tudatlanságukat, lelkesedésüket, nem is sejtve, hogy milyen keserves uzsorakamatot fognak majd fizetni.

A nánási hirhedt politikai M. Sz. a napokban Debrecenben is megalakította fiókját. A vezérigazgatók Thaly Kálmán és Bakonyi Samu, igazgatósági tagok Degenfeld József, Márton Imre és Kőrösi Kálmán, ügyész Varga Lajos, napi biztosok Hauer Berci, Kocsár Gábor, Freund Jenő. Udvari szállító a Szabó Lajos és fiai cég, mely nemzeti zászlókból nagyobb szállításra vállalkozott, Szabó Kálmán a cég beltagja érdemeire való tekintettel beszerzési áron alul.

Mától fogva tehát szabják Szabóék a zászlót. Csak aztán el ne szabják! És ha szabad kérdeznünk, van-e zászlóanyagjuk közt honi kelme? Mert végre is éljen a honi ipar! ez a jelszó.

A legujabb debreceni m. sz. megalakulását, mint értesülünk, táviratilag üdvözölték Komjáthy Béla és Barta Ödön, akik 48-asok és Varga Lajossal egyetértve azt vallják, hogy ez a politikai m. sz. koalíció kiirtandó, mint a szerbtövis.

Betéti könyvecskét váltottak a mai nap folyamán: Csiesóné mind a hat lányával, Berci valamennyi borfija, az öreg Bugyi két kiskoru unokája, továbbá a péresi sor huszonnégy réme, a leghiresebb Angot-k. Csak

az a kár, hogy mind szavazna ugyan, de egyiknek sincs szavazata.

Ilyenformán január 26-án a szövetkezet valószínűleg csődöt mond. Aznap megjelennek a következő plakátok: Végkiárulás! Occasio valódi gunyáron! Az üzlet feloszlik! A berendezés eladó!

De haj! . . .

Ha így pocskelódik a dara:
Mit szól hozzá a k. i. kamara?

NAPIHIREK.

A debreceni II. kerületi szabadelvű párt irodája az Arany-Bika szállodában, a III. ker. szabadelvű párt választási irodája pedig a Frohner-szálló I. emeletén van, a hol választási ügyekben mindenkinek szívesen ad felvilágosítást és utbaigazítást a pártvezetőség.

Csóke Ferenc a Máv. elnökigazgatója. Ludvigh Gyula utóda, mint fővárosi tudósítónk táviratozza, Csóke Ferenc miniszteri tanácsos, a minisztérium elnöki osztályának vezetője lesz. Csóke Ferencet méltán éri ez a kitüntetés, Egyéni kiváltsága, gyakorlati tudása és nagy szakértelme egyaránt hivatottá teszi őt arra, hogy a magyar királyi államvasutak elnök igazgatói diszes állásában rendkívüli sikereket arasson és országos jelentőségű érdemeket szerezzen. Csóke Ferenc személyében oly férfi kerül a vasutasok nagy testületének élére, a ki míg egyrészt nagyszabású munkásságával dicsőséges új korszakot teremt a máv. életében, másrészt a vasutasoknak őszinte barátja, érdekeiknek lelkes támogatója lesz, a ki tisztelettel és szeretettel vehet körül a vasutasok testülete. Csóke Ferenc utóda a minisztérium elnöki osztályának élén, mint értesülünk, Lers Vilmos osztálytanácsos lesz, a minisztérium egyik legképzettebb, szeretetreméltó, nagy műveltségű tisztviselője, a ki eddigi működésével is mindenképpen nagyrabecsülését vívta ki.

József királyi herceg állapota. Fiuméből táviratozzák, hogy a József főherceg hogylétéről este 7 órakor kiadott orvosi jelentés a következő: A mai nap folyamán az erőállapot és táplálkozás csökkent. Érverés 80, hőmérséklet 36.9 Dr. Kiselják.

Gróf Széchenyi Béla a Csokonai körhöz. Ismeretes, hogy a Csokonai kör a százados Csokonai ünnepre meghívta a költő mecénásainak kiválóbb utódait, közöttük gróf Széchenyi Bélát, a legnagyobb magyar fiát, a M. T. Akadémia tiszteleti tagját. A nagy jövőkhöz méltó utód a következő levelet intézte a Csokonai körhöz:

Tekintetes Kardos Albert Urnak
a Csokonai-Kör titkárának

Debrecenben.

Kérem Uraságodat szíveskedjék a Csokonai-körnek legmelegebb köszönetemet kifejezni azon barátságos figyelméért, melyben részesít, midőn a halhatatlan költőnk halálának századik évfordulóján megtartandó országos emlékünnepe meghívni kegyeskedik.

Fellette sajnálom, hogy nem vehetek személyesen azon részt. De a jelenlegi szomorú és válságos időben a képviselőválasz-

tások alatt nem hagyhatom el a dunántúli megyéket. De biztosíthatom a kört, hogy január 28-án kegyelettel fogom felújítani keblemben Csokonai Vitéz Mihály, oly korán elhunyt költőnk emlékezetét.

Honfui üdvözlöttem!

Nagy-Cenk, 1905. január 8-án.

Gróf Széchenyi Béla.

Rendkívüli városi közgyűlés. Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt, ez évi január hó 11-ik napján a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart Debrecen város törvényhatósági bizottsága. A közgyűlés tárgya az országgyűlési képviselők megválasztására és a főrendek és képviselőknek az 1905. évi február hó 15-ik napján megnyitandó országgyűlésrs egybehívását elrendelő királyi leirat kihirdetése.

Halálos szerencsétlenség. Szabó István balmazújvárosi gazdaember mikor vasárnap otthonról elindult templomba nem gondolta, hogy az lesz utolsó útja életében. A szerencsétlen ember az utcán menet közben eleszott és hanyat vágódott a kövezeten, hol mozdulatlanul terült el. Az arra járók összeszédültek és éleztetni próbálták, orvost is hívtak, de mielőtt az segíthetett volna, akkorra már kiszenvedett. Az orvos megállapította, hogy a szerencsétlen embert esés közben ért szívszélhűdés ölte meg.

Tűz, egy divatárus üzletben. Tegnap este 8 óra tájban Fein Karolin divatárusnő Kossuth utca 8 szám alatt levő kalap üzlete eddig ismeretlen okból kigyulladt. A tulajdonosnő este 7 órakor bezárta üzletét és nyugodtan eltávozott. Ugy fél 8 óra felé a színházba menők füstöt láttak kitódulni a vasredőnyön át; s minthogy sejtették, hogy a boltban tűz ütött ki, rögtön értesítették a tűzörséget. A derék tűzoltók Publig Ernő főparancsnok vezetése alatt azonnal megjelentek a helyszínen. Időközben visszajött a tulajdonosnő is, aki a tűzláttára elájult. A tűzoltók a bolt felnyitása után rögtön az oltáshoz fogtak és alig néhány perc alatt sikerült is a tüzet eloltani. A kár azonban mégis jelentékeny, mert a különböző elégett szalma és nemez kalapokon kívül, a viz olyan dolgokat is meg rongált, a melyeket a tűz megkimélt. A bolt biztosítva volt, s így kár, mely meghaladja a 600 koronát megtérül.

Zsarolási kísérlet Prielle Kornélia ellen. Tegnap reggel 14 évesnek látszó fiú csöngetett be Prielle Kornélia, a Nemzeti Színház nagy művésznőjének budapesti lakására és átadott a művésznőnek egy levelet, amely szószerint így hangzik:

Az anarchista-szövetkezett vezérértől.

Nagyságos asszony!

Bocsánatot kérünk alhatatlankodásunkért, de felhívjuk figyelmét, hogy mi rablóbanda tagjai vagyunk. Kérjük, hogy 30 forintot ezen fiúnak kopertában átszolgáltasson, de minden feltűnés nélkül, mert ha nagyságos asszony vonakodnék átadni, ott termünk és akkor nincs aki ott lesz és ellen szegülne. Rögtön kivégzünk mindenkit.

Prielle Kornélia jémtűlten mutatta meg a levelet az éppen nála időző Rozsnyai Kálmán írónak, aki magára vállalta, hogy leleplezi az anarchista szövetkezet vezérért.

— Ki küldte a levelet? A fordult a gyermekhez, aki a hosszú várakozás alatt már szepegni kezdett,

— Négy ur — mondta a fiú.

— Hát gyere velem, majd beszólok azal a négy urral.

Azzal fölönfogta a fiút s lement vele az utcára. A szomszéd kapu alatt aztán megtalálta a „négy urat, úgy is mint anarchista szövetkezetet” egy tizenhét esztendő s uhanc személyében. Azt is fölön ragadta s a küldőnecel együtt átadta egy rendőrnök, mire az egész társaság a főkaptányságra vonult.

Ott mindenekelőtt megállapították hogy az anarchista szövetkezet küldönc tagját Schillerwein Jánosnak hívják, 14 éves és köfaragóságát, a falazónak pedig Ihar József a neve, 17 éves facér pincér, Ihar hallgatták ki először.

— Tréfa, nagyságos kapitány ur, az egész. A Schillerwein dicsekedett, hogy őt még sohasem vitte be a rendőr. Hát én meg akartam neki mutatni, hogy én be tudom vitetni. Így olvastam ezt az Amerikai fekete kéz című regényben.

— Hát a 30 forinttal mi van?

— Nekünk nem kellett. Mit csináltunk volna vele?

Schillerwein, a küldönc azonban a társa gyilkos pillantásai dacára is bevallotta, hogy bizony pénzt akartak. Azért választották ki éppen Priella Kornéliát, mert arra számítottak, hogy az idős hölgyet egyedül fogják találni. A két ifju zsarolót letartóztatták.

— **A választások és a vasárnapi munkaszünet.** A kereskedelmi miniszterium hivatalosan tudatja, hogy a választási cikkek: lobogók és mindenféle jelvények előállítására nézve a választás tartamára felfüggeszti a vasárnapi munkaszünetet. — E rendelet szerint tehát vasárnap minden olyan munka, amely az említett árukat illeti, szabadon végezhető.

— **Verszállítás nagyban és kicsinyben.** Nemhiába, hogy kereskedelmi kamarai titkár a mi Szávaynk, de kevés poétának is megy olyan jól az üzlete, mint neki. Verset kérnek ide-oda, felolvasni hívják ide-oda. Ma az eperjesi főgimnázium, meg a nagykanizsai ifjuság kért rendezendő ünnepükhöz verset tőle, az aradi főgimn. ifjuság ellenben Jókai-ünnepet rendez 15-én s ahhoz kérte el a Petőfi-társaság nagygyűlésén előadott gyönyörű költeményét. E mellett a pécsi nőegylet 22-ikére felolvasásra kérte fel, a „Művészet és művelődés“ című budapesti nő-társaság pedig, melynek vasárnapi zsurján Szávay felolvasott, azt kéri, hogy még egy idei estélyen olvasson fel verseiből.

— **Kubelik Jan Lipcsében.** Kubelik ki a tavasz elején két évre Amerikába és Ausztráliába indul, jelenleg nagy hangverseny körutat tart a nagyobb németországi városokban. Folyó hó 5-én este nagy siker mellett tartotta Lipcsében egyetlen hangversenyét, az Albert-esarnokban. Remekül összeállított műsorának minden egyes számát zajos ovációk közt folyt le. Különösen nagy hatást ért el Bach D-moll sonátájával, Wieniawski A-dur Polonaise-ével és Paganini Boszorkánytáncával.

— **Tanácsülés.** A városi tanács ma délelőtt tanácsulást tart Kovács József polgármester elnöklete alatt, melyen a mai közgyűlést készítik elő.

— **Akit meg is vernek, és megis lopnak.** Ebben a nem éppen kellemes szerencsében volt része Lövinger Dániel Cseres u. 8 sz. alatti lakosnak. A dolog úgy történt, hogy Lövinger tegnap hazafelé igyekezve, a Kossuth-utcán haladt miközben balvégzete össze hozta Bartha Ferenc közműves segéddel, a ki a nyugodtan haladó emberbe helekötött. Ezt persze amaz sem hagyhatta minden viszonzás nélkül. Szó szót követett, és a verekedés hevében Bartha alaposan elverte Lövingert, akinek még fejről leröpült kalapját elsajátította. Lövinger a rajta elkövetett testisértésért és lopásért bepanaszolta a rendőrségen a krakéler közműves segédet.

— **Talált pénztárca.** Szász Lajos városi írnok az utcán haladtában egy pénztárca-t talált, melyben 1 kor 33 fillér készpénz volt. A pénztárcaát jogos tulajdonosa tartalmával együtt, igazolás után átveheti a rendőrségen.

— **Nagy bórlopás.** Müller Sándor helybeli Széchenyi-u. 47. sz. alatt lakó vasúti szállítót, megbizta Hecht testvérek budapesti bóráru cég nagyobb mennyiségű nyersbőrnek a vásártérről a vasúthoz való szállításával. Ezt a szállító annak rendje és módja szerint teljesítette is, a mennyiben reá bízott bört tegnap 5—6 óra között kiszállította rendeltetési helyére. A vasútnál lerakodás közben a szállítónak feltűnt, hogy az áru kevesebb lett, mint az átvételnél volt és figyelmesen utánna nézve arra a megdöbbentő felfedezésre jutott, hogy egy zsák nyul és róka bőr, mely körülbelül 5—600 korona értéket képvisel, eltűnt a szállítmányból. A szállító azonnal jelentést tett az esetről a rendőrségen, ki miután más nem férhetett a szállítmányhoz, a lopással a szállításnál segédkező munkásokat gyanúsítja. A rendőrség a nyomozást ebben az irányban indította meg.

— **Presbiteri közgyűlés.** Vasárnap, e hó 15-én délelőtt 10 órakor az ev. református egyház presbiteriuma az egyháztanács-teremben közgyűlést tart, melynek tárgysorozatát most készítik elő. A gyűlésen egyházi részről Kiss Albert lelkes, világi részről Simonffy Imre főgondnok elnököl.

— **Verekedő rikkancs.** Nem a legjobb szívvvel lehettek egymáshoz Rác István szappanos utca 3. sz. alatti lakos és Bakó József ujságárus. Bakó József már régebben össze tüzött valami felett Rác István öcsésével. Ezt a kis ügyet aztán hogy hogy nem ennek bátyjával tárgyalta le, akivel tegnap a kútnál összetalálkoztak, és szóvitába elegyedtek, aminek a vége az lett, hogy Bakó rikkancs neki esett ellenfelének és amugy bakó módra alaposan elbánt vele. Mivel azonban ezt a műveletét nem felsőbb hatalom utasítására végezte, ennél fogva súlyos testisértés vétsége miatt a rendőrséggel gyűlt meg a baja.

— **Michel Lujza meghalt.** Marseilleiből jön a távirat, hogy Michel Lujza ott tegnap meghalt. A híres, sőt hirhedt anarchista nő haláláról már hónapokkal ezelőtt hírt adtak, de megcáfolták.

Michel Lujza 1836-ban született Vronconotkastélyban. Jó nevelésben részesült, tanítónő lett s Párisban intézetet is nyitott. Mikor 1871-ben a kommunisták kormányra jutottak, Michel Lujza mellettük izgatott, a miért kéőbb Uj-Kaledoniába deportálták. Csak az általános amnesztia után 1880-ban tért vissza Párizsba, 1883. január 23-án az üzletek kirablására lázította a tömeget, amiért öt évi börtönre ítélték. 1885-ben a kormány megkegyelmezett neki, de Michel visszautasította. Mikor 1890-ben a francia anarchisták május elsejére vonatkozólag felhívást bocsátottak ki, Michel Lyonban izgató beszédet mondott, ezért Párizsban elfogták és miután az orvosszakértők elmebajosnak nyilvánították a viemei örültekházába zárták.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozásokat jelentették be. Sereghy Sándor gör. kath. 30 éves, Porba Ágnes ev. ref. 50 éves, Bányai Gábor ev. ref. 78 éves, Kovács Eszter ev. ref. 7. hónapos, Tokaji Gergely ev. ref. 7 napos, Özv. Hutflessz Lipótné szül. Weisz Jozefin izr. 61 éves.

— **Iparos szakosztályi ülések.** Az ipartestület tanácstermében ma délután 4 órakor az ácsok szakosztálya gyűlést tart. Tegnap délután 3 órakor volt a mézeskalácsosok szakosztályának gyűlése.

— **Választmányi ülés.** Az ipartestületi szabószakosztály választmánya tegnap délután 3 órakor ülést tartott, melyen a teljes szakosztályi ülés tárgyát készítették elő.

— **Verekedő kereskedő segéd.** Rottmann Salomon Piac u. 28. sz. alatti lakos tegnap panaszt emelt a rendőrségen Brenner Sámuel vele egy udvaron lakó kereskedő segéd ellen, aki 14 éves Illés nevű fiát meg-

verte és rajta 8 napon belől gyógyuló testisértést követelt el. A rendőrség a feljelentett ellen megindította az eljárást.

— **Akácok árverése.** Cucán, a református egyház birtokán 12-én, csütörtökön reggel fél 8 órakor az egyház tulajdonát alkotó akácok nyilvános árverésen eladják.

— **Árvaszéki ülés.** Hétfőn délelőtt 11 órakor Hajdúvármegye árvaszéke ülést tartott. Az ülésen, melynek tárgyát folyó ügyek elintézése képezte, Domahidy Elemér főispán elnököl.

— **Mulatós tolonc.** A Szegedi Naplóban olvassuk: Most érkezett haza tolonc-utról még pedig Debrecen városból Hulman István szegedi illetőségű vándor. A tolonc-után bizonyára jókedve jámadt és járta a várost. Tegnap este a Tisza Lajos-köruton földhöz verte magát, jajgatni, ordítani kezdett. A rendőrség segítségére szaladt.

— Mi baja?

— Kiraboltak! Megöltek!

A rendőrség kénytelen volt a mentőkért telefonálni, akik a jajgató embert a kórházba szállították. — Pénze csakugyan nincs, de egészségét sem vették el tőle. Valószínű, hogy kocsikázni akart egy kicsit ami sikerült is neki.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti festészet és fényképnagyítási műtermé Piac-utca 44. dr. Ujfalu-sy-ház. Állandó fényképkészítés a műterem kapubejáratánál levő kiskakában

— **Gyenge, tüdőbajra hajlandó** görvélkörös, vérszegény gyermekeknek legjobban ajánlható a Mihalovits-féle iztelen csukamájolaj, melyet miután sem kelletlen sem kellemetlen szaga, sem kellemetlen ízéniesen szívesen vesznek be a gyermekek. Kapható: Mihalovits J. gyógyszerárában Debrecen.

— **Fogfájást és szájbüzt azonnal megszüntet** a Plombus amerikai öpplombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

TARKASÁGOK.

De a varju nem lő vissza!

A minap elhunyt Bethlen Aurél grófról beszéltek ezt a kis anekdotát. Az ötvenes években Bethlen Gróf párbajt vívott Lázár Vilmos erdélyi birtokossal. Párbaj közben Lázár, hogy ellenfelét megdökkentse, pisztolyával célba vett egy fölöttük elrepülő varjat s a lövés eldördülése után a varju csakugyan le is zuhant. Bethlen nyugodt mosollyal szölt:

— De a varju nem lő vissza!

A következő pillanatban kapásból ugy lötte oldalba Lázárt, hogy az hetekig feküdt élet-halál között — s holta napjáig gyűlölte a varjut.

A kvalifikáció.

A német társadalmat kitünően jellemzi a következő párbeszéd egy audenciáról, amelyet a frankfurti ujság közöl. Egy fiatal jogtudor állami szolgálatba akart belépni s kihallgatáson jelentkezett a kormányelnöknél. A jogtudor előadta, hogy kitünő képesítést nyert az egyetemen s minden vizsgáját kitüntetéssel tette le, magasabb ambíciói kielégítésére a kormánytól óhajt alkalmazást.

— Nemes ember ön? — kérdezte az elnök.

— Sajnálom elnök ur . . .

— De legalább tartalékos hadnagy?

— Csekély testi hiba miatt sajnos, nem szolgálhatam.

— Kár! De valamelyik Diákgyegesülethez tartozott csak?

— Diákéletemet tanulmányaimra szenteltem elnök ur.

— No, akkor hát legalább vagyona van, — mi? . . .

— Szerény viszonyok közt élek s küzködnöm kell. Ezért remélem, hogyha állásba jutok . . .

— De hát akkor mit akar nálunk? — kiáltott a kérvényezőre az elnök s ezzel véget ért az audienca.

Bismarck és a francia pezsgő.

Egész irodalom van már a Bismarckról szóló emlékiratokból. Most ismét megjelent egy Eugen Wolff tollából, aki Bismarck házában bizalmasa volt. Ezekből az emlékiratokból a francia lapok sietnek egyetmást kiemelni annak a bizonyítására, hogy a vaskancellár mégsem gyűlölt mindent, a mi francia. Egy alkalommal Bismarck együtt ebédelt Vilmos német császárral s a pecsenyéhez az inas pezsgőt öntött a poharakba. A kancellár az ajkához emelte a poharat, egy kortyot ivott, aztán gyanus szemmel a palack felé pislantott, hogy a gyártmány céget lássa.

A palack azonban szalvétába volt csavarva s a vignettát így nem láthatta. Erre Bismarck letette a poharat és nem ivott többet a pezsgőből — érezte, hogy az német gyártmány.

— Mért nem iszik ön? kérdezte a császár.

— Köszönöm, felség, nem szeretem a német gyártmányt. Nem is hasonlítható a francia pezsgőhöz.

A császár mosolyogva felelt:

— Én szívesen iszom a hazai gyártmányt, először azért, mert nekem nagy családot kell eltartani s takarékoskodnom kell, másodsor pedig hazafias szempontból — példát akarok nyújtani a tisztjeimnek...

— Felség, mondta Bismarck, az én hazafiságom nem terjed a gyomromig!

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Szerdán, Heidelbergi diákelet. Színmű.
Csütörtökön, Bernd Róza. Színmű.
Pénteken, Drótostót. Operett.
Szombaton, Az emingrás. Színmű.
Vasárnap d. u. Lőcsei fehérrasszony. Énekes történelmi színmű. Este először János vitéz. Daljáték.

* **Csiky László jubileuma.** Csiky László 25 éves színész jubileumára előkészítő bizottság alakult, mely tegnap délután Oláh Károly kultur tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott. A bizottság áll husz tagból, akik közül néhányan kimentették a tegnapi ülésről való távol maradásukat. Az értekezlet Oláh Károly tanácsnokot egyhangulag megválasztotta a bizottság elnökévé. A jubileum napját egyelőre pontosan megállapítani nem lehetett, de feltétlenül február 6—15 közt fog megtörténni. A jubiláns Otello cím szerepét fogja játszani. Megállapította végül a bizottság, hogy a szintársulat nevében Makó Lajos igazgató, a város közönsége nevében pedig Oláh Károly tanácsnok fogja üdvözölni a jubilánst.

TÁVIRATOK.

A japán-orsz háboru.

London, jan. 10. A Morningpost írja Sanghaiból tegnapi: A kínai kormány igyekszik a Sanghaiba bebezett oroszok ellenőrzését pontosan keresztül vinni. Sanghaiban most négy kínai cirkáló van.

Tokió, jan. 10. A tengerészetügyi hivatal sajnálkozásának adott kifejesést ama félreértésen, mely az Andromeda nevű angol cirkáló kiküldésével keletkezett és kijelentette, hogy Port-Artur parancsnoka a segítség elfogadását általános utasítások alapján tagadta meg. Az angol hatóságok a

tokiói angol követet későn értesítették a cirkáló kiküldéséről. Mihelyest a követ azonban hírt kapott, gondoskodott arról, hogy a japán hatóságok az ajánlatot elfogadják. Mikor azonban megérkezett a parancs, hogy a segítséget elfogadják, az Andromeda már távozott. Az aknakeresés és az elsüllyedt hajók felkutatása a vihar következtében késett.

Csifu, jan. 10. Nogi tábornok a japán tisztetekhez beszédet intézett és kijelentette, hogy Port-Artur most már örökké japán kézen marad.

Az orosz alkotmány.

Pétervár, jan. 10. Egy munkásegylet, melyhez Pétervár 7000 munkása tartozik, tegnap ülést tartott, amelyen husz iparág 350 képviselője is résztvett. Ama kérdés megvitatása után, hogy néhány munkást elboesátottak a Kutoliv-művekből, mert az egyesülethez tartoztak, a jelenlevők úgy nyilatkoztak, hogy a munkások helyzete Oroszországban és a munkaadókhoz való viszonyuk nem a rendes. Majd elhatározták, hogy a művek igazgatóságától az elboesotottak újból felvételét fogják kérni és tudatják a város kapitánnyal, hogy intézkedni kell az ilyen esetek ismétlődésének elkerülésére. Egyidejűleg tudomására akarják juttatni a kormánynak, hogyha e követeléseket figyelembe nem veszik, az egyesület a pétervári munkások további nyugalmaért a felelősséget el nem vállalhatja.

Sikkasztó postatiszt.

Bécs, jan. 10. Perlmutter Ábrahám postatiszt 3 darab 15.000 koronát tartalmazó pénzeslevelet elsikkasztott és nyomtalanul eltűnt.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 10.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyöngge Lanyha irányzat mellett 8000 méter-mázsa került forgalomba 10—20 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonaneműek közül rozs 10 fillérrel olcsóbb. — Idő: derült.

Buza áprilisra	19.80—82.
„ októberre	17.38—34.
Rosz áprilisra	15.50—52.
„ októberre	14.12—08.
Zab áprilisra	12.20—24.
„ októberre	12.34—36.
Tengeri májusra	14.88—90.
Repce májusra	28.40—60.

Melviz

A nő legnagyobb ékesége a szép mell. Törvényesen védve van —

a **Käthe** — féle **mellviz**, teljesen ártatlan szer. Ára üvegenként 4 frt. használati utasítással.

Mdm. Käthe Menzel,
Wien, XVIII. Schulgasse

Minden háziasszony
büszkesége a jó kávé.

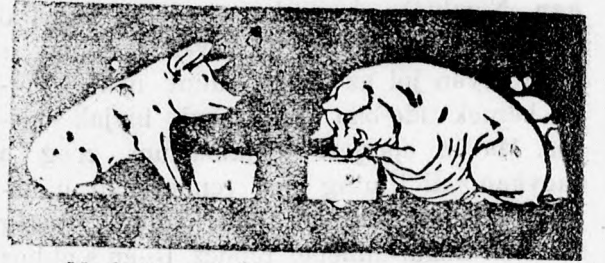
Kathreiner-féle
Kneipp-malata kávének

egyetlen háztartásban sem
volna szabad többé hiányoz-
nia a kávéital készítésénél.

Osak az eredeti csomagokat
kérjük a „KATHREINER-
névvel.

Unz. 1b 1905

Gazdák figyelmébe.

Manhattan nélkül

Manhattan porral

Aki sertéseit gyorsabban akarja felhizlalni aki tehenei és kecskéitől több és jobbminőségű tejet akar akkor és igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszóval jóvedelmesebb állattenyésztést akar, az használjon

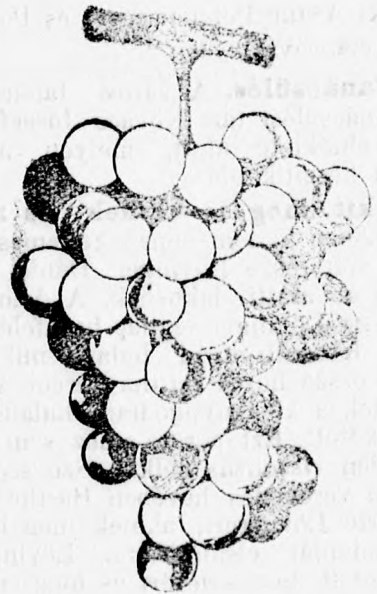
MANHATTAN

tápport. Használatának költsége igen csekély és dusa megterül 100 kgl. 50. kor., klg. 26 kor. Egy 5 kilós probaküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán és bérmentve utánvetté hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por bámulatos hatásáról.

Központi főraktár: **Manhattan Electrophor**
Vállalat Budapest. VIII., Aggteleki-utca 15

Millenium telep Nagyösz.

Legelőcsébbárak!

Legelőcsébbárak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, is mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

MAGYAR REGÉNYIRÓK.

Megjelent az első sorozat. Tartalma:
Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrady Antal.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két köt. Illusztr. R. Hirsch Nelli.
Pálffy Albert: Esztiike kisasszony professzora. Illusztr. Márk Lajos.
Vadnai Károly: A kistündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti:

MIKSZÁTH KÁLMÁN

ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását — öleli fel.

AZ ÍRÓK NEVSORA.	Baksay Sándor	Dóci Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos	AZ ÍRÓK NEVSORA.
	Benickyné Bajza Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly	
	Beöthy László	Fáy András	B. Józsika Miklós	B. Podmaniczky Frigyes	Vas Gereben	
	Beöthy Zsolt	Gaál József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferenc	Verseghy Ferenc	
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula	
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie	
	Degré Alajos	Herceghegy Ferenc	Mikszáth Kálmán	Toldy István		

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros.

Diszkrét izlésű, diszes bekötési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A cégtől

ezennel megrendelem a

„MAGYAR REGÉNYIRÓK“

című gyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 300 kor.-ért:

- a) négy koronás havi részletfizetés mellett,
b) félévénként fizetendő 25 kor. utánvét mellett.

A nem kívánt módzat törlendő.

Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904. szeptember hótól kezdve félévénként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti cégnél fizetendők be mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítve nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes vételár esedékessé válik. Az első részlet utánveendő.

Szóbeli megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet:

Név és állás:

A „Magyar Regényírók“

minden művelt magyar uri család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félévénként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben **300 kor.** Törleszthető havi **4 koronás** részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet.

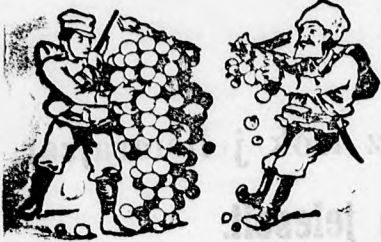
Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye
Vászon — szőnyeg,
Férfi- és női-fehérenemű,
Női divatárak.
Határozott árak.

Saját magát
károsítja aki
szőlőoltvány-
szükségletét
nem fedezi a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, Erdély.
A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron
naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte,
miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes
árjegyzék ingyen és bérmentve

PLOMBUS New-York, 104. E. 106. Str.

PLOMBUS!

250,000 hálairat 1 év alatt

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
büzösszáj

Fenti betegségeknek előidézői két-
ségtelenül az odvas fogak. Ezen re-
mek amerikai szer, ezen kínos és
kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal mindenki maga
plombirozhatja
fájdalom nélkül és hihetetlen egy-
szerű módon

odvas fogait!

Plombusne hiányozzék egy háznál se
az egyszeri csekély kiadás százszo-
ros kama'ja; a nyugalom. A fogfáj-
dalmakban szenvedőket tehát saját
érdekében felhívjuk, hogy rendeljék
meg ezen valóban remek háziszert,
mely az amerikai élelmesség neto
vábbja!

Ára egy adagnak, mely 5—6 odva^s
fogra elegendő, használati utasi-
tással 2 korona 2 kor. 10 fill elő-
zetes beküldése után bérmentve bár-
hova. Megrendelhető egyedül a Ma-
gyarországi képviselőtől, melynek
címe:

„Plombus“ szétküldés, Pásztó
Heves me.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva
legolesőbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Ugy tényleges, mint

Tartalékos tiszttek

a legegánszababban és szabályszerűen a legjobb
kivitelben szereltetnek fel.

Prelovsky András

elsőrangú katonai és Polgári szabó üzletében

Debrecen, Kossuth-utca 4.

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses
tudomására hozni hogy virág üzletemben egy új virágkötőt szer-
ződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág termei-
ben volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat
oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág termemben bár-
milyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen
odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a leg-
első fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyrabecsült
vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csok-
rokat kaphasson.

Paczelt János.

m ü kertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására
kiváló gond fordítatik, legszolidabb és legolesőbb árak mellett.